Dosarul nr. 2-6353/2025
nr. electronic: 2-25043909-12-2-02042025

H O T Ă R Î R E
în numele Legii
(dispozitiv)

13 mai 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Central)
Instanța compusă din:

Președintele ședinței,
Judecătorul Țurcanu Radu
Grefier Bacalîm Ana

Cu participarea:
Reprezentantului reclamantei Oncea Aureliu, avocat
Pârâtului ***** *****

În lipsa:
Reclamantei *****
Intervenient accesoriu Direcția pentru protecția Dreptului Copilului s. Ciocana, mun. Chișinău,

procedura de citare legală față de ultimul a fost respectată,

a examinat în sediul instanței de judecată, în ședința de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** în contradictoriu cu ***** *****, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția Dreptului Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău, privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, și încasarea pensiei alimentare, și

în conformitate cu prevederile art. 33, 37, 75 din Codul familiei, art. 85, 94, 238-241 CPC al RM, instanța de judecată,

hotărăște:

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** în contradictoriu cu ***** *****, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția Dreptului Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău, privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, și încasarea pensiei alimentare, și a cheltuielilor judiciare.

Se desface căsătoria încheiată între ***** a.n. *****, IDNP ***** și ***** ***** a.n. *****, IDNP *****, înregistrată la data de 12.10.2021, și trecută în Registrul Actelor de Stare Civilă cu nr. 692, de către Serviciul stare civilă Ciocana, mun. Chișinău.

Se stabilește domiciliului copiilor minori ***** ***** a.n. *****, IDNP ***** și ***** ***** a.n. *****, IDNP *****, cu mama *****.

Se încasează din contul lui ***** ***** în beneficiul lui *****, pensia pentru întreținerea copiilor minori ***** ***** și ***** *****, în mărime de 1/3 din salariu și toate veniturile lunare, dar nu mai puțin de 2 731,20 lei lunar, pentru fiecare copil, începând cu data de 26.03.2025 data depunerii acțiunii și până la atingerea majoratului de către ***** ***** și ***** *****.

Se încasează din contul lui ***** ***** în beneficiul lui *****, cheltuielile judiciare formate din taxa de stat la depunerea acțiunii pentru desfacerea căsătoriei în sumă de 500 lei, 250 lei pentru stabilirea domiciliul copiilor minori și taxa de timbru în sumă de 200 lei, iar în total suma de 950 (cinci mii nouă sute) lei.

Se încasează în mod solidar de la ***** ***** și *****, taxa de stat pentru eliberarea certificatului de divorț în cuantum de 500%, adică suma de 250 lei, anume câte 125 lei de la fiecare.

Se explică dreptul părților și participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de în apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președinte ședinței,
judecătorul Țurcanu Radu

Dosarul nr. 2-6353/2025
nr. electronic: 2-25043909-12-2-02042025

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

Dispozitivul Hotărârii pronunțat public la 13 mai 2025.
Hotărârea integrală întocmită la 9 iunie 2025, în baza cererii de apel cu nr. 04/1-1.14273 din 29.05.25 și recepționată de judecător fizic la 30.05.2025

Judecătoria Chișinău (sediul Central)
Instanța compusă din:

Președintele ședinței,
Judecătorul Țurcanu Radu
Grefier Bacalîm Ana

Cu participarea:
Reprezentantului reclamantei Oncea Aureliu, avocat
Pârâtului ***** *****

În lipsa:
Reclamantei *****
Intervenient accesoriu Direcția pentru protecția Dreptului Copilului s. Ciocana, mun. Chișinău,

procedura de citare legală față de ultimul a fost respectată,

a examinat în sediul instanței de judecată, în ședința de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** în contradictoriu cu ***** *****, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția Dreptului Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău, privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, și încasarea pensiei alimentare,

constată:

La 26.03.2025 avocatul Oncea Aureliu în interesele reclamantei ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către ***** *****, intervenient accesoriu, Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău, privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei alimentare.

În motivarea acțiunii a precizat că de fapt, *****, a.n. *****, la 12 octombrie 2021 a încheiat căsătoria cu pîrîtul ***** *****, a.n. *****, eveniment înregistrat și trecut în Registrul actelor de stare civilă sub nr.692 de Serviciul de Stare civilă Ciocana, mun. Chișinău.

În urma căsătoriei au doi copii minori, fiul ***** ***** și ***** *****, ambii născuți la *****, ce domiciliază la moment cu reclamanta *****.

Reclamanta mai invocă faptul că viața cu pîrîtul a eșuat, iar în anii de căsătorie s-a creat în familie o atmosferă de neînțelegere și chiar de indiferență față de problemele cotidiene, relațiile în familie devenind astfel tensionate, drept pentru care reclamanta i-a propus pîrîtului de a desface de comun acord căsătoria la ASP, precum și de a coordona toate celelalte aspecte ce țin de întreținerea copiilor, însă deși inițial convenise-ră să meargă, ulterior ***** ***** a ignorat-o refuzînd de a merge împreună cu reclamanta la ASP pentru a desface de comun acord căsătoria.

La moment ***** ***** și ***** nu locuiesc împreună, iar incompatibilitatea caracterelor și viziunile contrare asupra modului și principiilor de conviețuire în contextul atmosferei create în familie, a determinat-o pe ***** de a se adresa în judecată pentru a solicita desfacerea căsătoriei, deoarece are convingerea fermă privind imposibilitatea păstrării în continuare a familiei.

În situația existentă la moment, reclamanta consideră inoportună păstrarea și menținerea familiei, eșuînd căile de împăcare, fapt pentru care și solicită instanței de judecată desfacerea căsătoriei încheiată cu pîrîtul la 12.10.2021. Iar ca urmare a celor sus menționate, ***** consideră că căsătoria poate fi desfăcută fără acordarea unor termene de conciliere și litigii patrimoniale nu au.

Mai explică reclamanta că ținînd cont de vîrsta și atașamentul copiilor minori față de mamă, precum și de circumstanțele relatate supra, reclamanta solicită ca fii lor ***** ***** și ***** *****, ambii născuți la ***** să fie lăsați la educația și întreținerea mamei - *****, drept pentru care solicită să se încaseze forțat de la ***** ***** născut la *****, cod personal ***** în beneficiul reclamantei *****, născută la *****, cod personal ***** pensia alimentară pentru întreținerea copiilor minori, în proporție de 1/3 din salariu și alte venituri lunare ale pîrîtului, dar nu mai puțin de 2731 (două mii șapte sute treizeci și unu) lei 20 bani - lunar, cu începere din ziua înaintării cererii în instanța judecătorească pînă la majoratul copiilor ***** ***** și ***** *****.

În final solicită reclamanta să fie desfăcută căsătoria încheiată între ***** (Daraban) Olesea și ***** ***** la 12 octombrie 2021, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă sub nr.692 de Serviciul de stare civilă Ciocana, mun. Chișinău, cu menținerea după desfacerea căsătoriei a numelui de familie *****. Să fie stabili domiciliul copiilor ***** ***** și ***** *****, ambii născuți la *****, conform domiciliului mamei - *****. Să se încaseze forțat de la ***** ***** născut la *****, cod personal ***** în beneficiul reclamantei *****, născută la *****, cod personal ***** pensie de întreținere, pentru întreținerea copiilor ***** ***** și ***** *****, ambii născuți la *****, în proporție de 1/3 din salariu și alte venituri lunare ale pîrîtului, dar nu mai puțin de 2731 lei - lunar, cu începere din ziua înaintării cererii în instanța judecătorească și pînă la majoratul copiilor ***** ***** și ***** ***** și, ținînd cont de faptul că la moment reclamanta ***** este unica întreținătoare al copiilor minori ***** ***** și ***** *****, povara financiară fiind suportată în exclusivitate de ea. Solicită scutirea cet. *****, la eliberarea certificatului de divorț, de plata taxei de stat, trecînd cheltuielile în seama pîrîtului ***** *****.

În drept reclamanta își întemeiază prezenta acțiune în conformitate cu prevederile art.art.58 alin. (1), 60, 63, 74,75, 76 din Codul Familiei și art. art. 82,art. 90 lit. i) 94 alin. (1), 96 alin. (1),(1^1) Codul de procedură civilă.

În ședința de judecată reclamanta a fost reprezentată de avocatul Oncea Aureliu, care a susținut cererea de chemare în judecată înaintată pe motivele de fapt și de drept invocate.

Pârâtul ***** ***** în ședința de judecată s-a prezentat, a declarat în cadrul procesului că este deacord cu acțiunea, explicând instanței că este de acord să achite pensia alimentară pentru întreținerea copiilor minori și că mai este de acord să achite și alte cheltuieli suplimentare care vor surveni pe parcurs, iar la moment merge și vizitează copiii, mereu le cumpără produse alimentare și alte lucruri necesare pentru trai (f.d.33).

Intervenientul accesoriu, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Ciocana, fiind citat legal în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă prin cererea depusă la data de 24.04.25 în adresa instanței a solicitat examinarea cauzei în lipsa reprezentantului său (f.d.23), totodată a prezentat instanței de judecată avizul privind stabilirea domiciliului copiilor minori ***** ***** a.n. *****, IDNP ***** și ***** ***** a.n. *****, IDNP *****, prin care Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția copilului din cadrul DPDC sectorul Ciocana, a examinat condițiile de trai ale ***** și a

constatat că cet. ***** oferă condiții favorabile pentru creșterea, dezvoltarea și educare copiilor minori ***** ***** și ***** ***** (f.d.25-26).

Audiind explicațiile participanților la proces, apreciind argumentele părților întru susținerea pretențiilor formulate și obiecțiile înaintate, ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea de chemare în judecată depusă de ***** în contradictoriu cu ***** *****, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția Dreptului Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău, privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, și încasarea pensiei alimentare, și a cheltuielilor judiciare, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art. 166 alin. (1) Cod de Procedură Civilă al RM, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

Potrivit art. 6 Cod de procedură civilă al RM, instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Conform art. 117 alin.(1) Cod de procedură civilă, probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În temeiul art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu prevederile art. 121 Cod de procedură civilă al RM, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din aceiași normă, prevede că circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Probele se apreciază în conformitate cu prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, care statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Potrivit art.240 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Astfel, la caz instanța reține că *****, a.n. *****, la 12 octombrie 2021 a încheiat căsătoria cu pîrîtul ***** *****, a.n. *****, eveniment înregistrat și trecut în Registrul actelor de stare civilă sub nr.692 de Serviciul de stare civilă Ciocana, mun. Chișinău (f.d.13).

Potrivit art. 48 din Constituția Republicii Moldova, familia constituie elementul natural și fundamental al societății și are dreptul la ocrotire din partea societății și a statului. Familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între bărbat și femeie, pe egalitatea lor în drepturi și pe dreptul și îndatorirea

părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor. Condițiile de încheiere, de desfacere și de nulitate a căsătoriei se stabilesc prin lege.

La 26.03.2025, *****, a înaintat în instanța de judecată o cerere către ***** *****, privind desfacerea căsătoriei.

Conform art. 2 alin (3) Codul Familie, relațiile familiale sânt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimțită între bărbat și femeie, egalitate în drepturi a soților în familie, sprijin reciproc moral și material, fidelitate conjugală, prioritate a educației copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreținerea, educația și apărarea drepturilor și intereselor membrilor minori și ale celor inapți de muncă ai familiei, soluționare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieții familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relațiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor și intereselor legitime ale membrilor familiei.

În acest sens, instanța judecătorească accentuează că în condițiile nerespectării acestor principii, soții dispun de oportunitatea desfacerii căsătoriei în temeiurile și condițiile statuate de Codul familiei drept care nu poate fi limitat sub nici o condiție.

Iar potrivit prevederilor art.33 alin (2) Codul familiei, căsătoria poate înceta prin divorț (desfacere), în baza cererii unuia sau a ambilor soți ori a tutorelui soțului în privința căruia sa instituit măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

Reieșind din prevederile art.37 alin.(3) Codul familiei, instanța judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că, conviețuirea soților și păstrarea familiei în continuare sânt imposibile.

În sensul legislației în vigoare, care reglementează normele familiale, divorțul presupune desfacerea căsătoriei printr-o hotărâre judecătorească, la cererea oricăruia dintre soți, atunci când continuarea acesteia a devenit imposibilă pentru cel care cere desfacerea căsătoriei sau într-un sens mai larg, când unul dintre soți, efectiv, nu mai dorește continuarea acesteia.

Având în vedere principiul libertății căsătoriei, potrivit căruia încheierea căsătoriei este expresia liberei voințe a soților în acest sens se implică și principiul libertății divorțului, ceea ce înseamnă că voința soților, manifestată în sensul desfacerii căsătoriei, nu poate fi ignorată. Aceste circumstanțe aduc explicație asupra faptului, de ce numai manifestarea de voință a unuia sau a ambilor soți poate declanșa acțiunea de divorț.

Pornind de la norma menționată în raport cu poziția expusă de către reclamantă în cererea de chemare în judecată, și declarațiile pârâtului în cadrul ședinței de judecată, instanța de judecată a stabilit că pe parcursul căsniciei, relațiile matrimoniale dintre soții ***** și ***** ***** s-au deteriorat, motiv din care în relația acestora nu mai există afecțiunea și respectul reciproc ce constituie fundamentul unei căsătorii, astfel că nu mai există posibilitatea reluării relațiilor de familie.

Prin urmare, instanța consideră că conviețuirea părților în calitate de soți și păstrarea familiei acestora în continuare sunt imposibile, ținând cont că ambii soți s-au expus asupra faptului că au fost epuizate toate modalitățile de menținere a căsniciei, motiv pentru care desfacerea căsătoriei se impune ca o necesitate. Or, căsătoria se întemeiază pe consimțirea liberă a soților, pe grija și afecțiune reciprocă.

În aceste condiții este necesar de subliniat că căsătoria este o uniune liber consimțită și nici o persoană nu poate fi impusă să încheie sau să păstreze o căsătorie împotriva voinței sale. Or, dreptul la viață privată și de familie presupune atât dreptul de a încheia o căsătorie, cât și dreptul de a o desface.

Ținând cont de circumstanțele de fapt constatate în raport cu normele de drept sus enunțate, instanța ajunge la concluzia că între soții ***** și ***** ***** nu mai există relații de familie, raporturile dintre soți sunt iremediabil deteriorate, iar continuarea căsătoriei nu mai este posibilă, motiv pentru care, instanța de judecată va admite acțiunea reclamantei și va desface căsătoria încheiată între soții *****, a.n. *****, IDNP ***** și ***** *****, a.n. *****, IDNP *****, înregistrată de către Serviciul Stare Civilă Ciocana, mun. Chișinău la data de 12 octombrie 2021, prin Certificatul de căsătorie CS-V1817842.

Instanța reține că, în urma căsătoriei, ***** și ***** ***** au doi copii minori, fiul ***** ***** și ***** *****, ambii născuți la *****, ce domiciliază cu reclamanta - ***** (f.d.14-15).

Cu referire la solicitarea reclamantei pe acțiunea privind stabilirea domiciliului copilului minor, ***** ***** și ***** *****, ambii născuți la *****, cu mama sa *****, instanța subliniază prevederile

art. 2 alin. (1) din Codul familiei al RM, potrivit cărora, familia și relațiile familiale în Republica Moldova sânt ocrotite de stat.

La caz instanța mai reține că principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui fiind o obligație de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

Mai mult, conform art. 3 alin. (1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, în toate acțiunile care privesc copii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau organele legislative, interesele copilului vor prevala. În contextul dat, examinând problema stabilirii domiciliul copilului minor, instanța judecătorească este obligată să asigure copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea, asigurării bunăstării acestuia, ținând cont de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentaților săi legali sau a altor persoane cărora acesta le-a fost încredințat în mod legal și în acest scop va lua măsurile corespunzătoare.

Din materialele cauzei, cât și în ședința de judecată, instanța a stabilit cu certitudine că, la data de ***** fiul ***** ***** și ***** *****, ambii domiciliază cu reclamanta - ***** (f.d.14-15).

Conform art. 52 alin. (1) din Codul Familiei, copilul are dreptul să comunice cu ambii părinți, cu bunei, frații, surorile și cu celelalte rude. Desfacerea căsătoriei părinților, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului. În cazul când părinții au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare dintre ei.

În temeiul art. 58 alin. (1) din Codul Familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Potrivit art.62 alin.(1) și (3) Codul familiei, drepturile părinților nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinții nu pot prejudicia sănătatea fizică și psihică a copilului. Toate problemele privind educația și instruirea copilului se soluționează de către părinți de comun acord, ținându-se cont de interesele și de părerea copilului.

Reieșind din dispozițiile art.63 alin.(1-3) Codul familiei, în cazul când părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinților. Dacă un atare acord lipsește, domiciliul minorului se stabilește de către instanța judecătorească, ținându-se cont de interesele și părerea copilului. În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vârsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltare copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.). La determinarea copilului minor, instanța judecătorească va cere și avizul autorității tutelare în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecărei dintre părinți.

Prin prisma art.64 alin.(1) Codul familiei, părintele care locuiește împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil și celălalt părinte care locuiește separat, cu excepția cazurilor când comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică și psihică.

Totodată, conform art.9 alin.(1) și (3) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, că această separare este necesară în interesul superior al copilului. Statele părți vor respecta dreptul copilului care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre ei de a întreține relații personale și contacte directe cu cei doi părinți ai săi, în mod regulat, exceptând cazul în care acest lucru contravine interesului suprem al copilului.

La fel, art.18 alin.(1) din Convenția sus-menționată prevede că, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au responsabilități comune pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Părinții sau, după caz, reprezentanții săi legali sunt principalii

responsabili de creșterea și dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să acționeze, în primul rând în interesul suprem al copilului.

Interesul superior al copilului este singurul criteriu după care instanța se călăuzește pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești. Pentru a-l determina trebuie să se țină seama de întregul complex de împrejurări menite să asigure copilului o dezvoltare fizică, morală și intelectuală armonioasă, interesând nu numai posibilitățile materiale ale părinților ci și vârsta copilului, comportarea părinților înainte de separare, gradul de atașament și preocupare pe care lau manifestat față de copil, precum și legăturile afective ce s-au stabilit între părinți și copil, între copil și alți membri ai familiei extinse.

Reieșind din conținutul normei art.63 Codul familiei, cât și jurisprudența națională, la identificarea interesului copilului minor, în cazul stabilirii domiciliului la unul dintre părinți care locuiesc separat, urmează a fi luate în considerația următoarele criterii: vârsta copilului, posibilitățile părinților de a asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală; atașamentul părinților față de minor, precum și a minorului față de părinți; grija manifestată de părinți față de copil în timpul conviețuirii și după despărțire.

La caz, se constată că copiii minor a cărui domiciliu se solicită a fi determinat au o vârstă fragedă – 3 ani, vârstă la care copilul are nevoie de supraveghere, întreținere, dragoste și educație din partea părinților.

Potrivit avizului întocmit de Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Ciocana Nr. 80 din 23.04.25 se constată că, reprezentanții Direcției au efectuat o vizită la domiciliul reclamantei, unde s-a constatat că *****, dispune de condiții favorabile pentru creșterea și dezvoltarea copiilor minori (f.d.25-26).

Referitor la atașamentul părinților față de copil, e de reținut că tatăl și mama sunt figuri importante de atașament, care au rol decisiv în dezvoltarea emoțională și socială a copilului, atât timp cât calitatea interacțiunilor lor va condiționa calitatea relațiilor sociale.

Or, interesul superior al copilului reclamă menținerea acestuia cât mai mult timp într-un mediu familial normal și echilibrat în prezența ambilor părinți pentru că riscul ruperii echilibrului sufletesc al acestuia este foarte mare odată cu încredințarea sa unuia sau altuia dintre părinți, de aceea după separarea părinților menținerea și încurajarea relației copilului cu părintele cu care minorul nu locuiește în mod statornic, devine vitală pentru dezvoltarea sa morală normală.

Interesul superior al copilului, în general, este legat de posibilitatea de a putea accesa nelimitat pe ambii părinți pentru a putea dezvolta relații echilibrate și armonioase cu ambii părinți. Relațiile personale trebuie să se realizeze neîngrădit, restrângerea acestora fiind necesară numai în condiții deosebite pentru protejarea copilului.

Prin urmare, reieșind din cumul probelor administrate și cercetate în ședința de judecată, dar și având în vedere solicitarea mamei și acordul tatălui în cursul judecării cauzei, mai mult ca atât că pîrîtul ***** ***** a solicitat să fie stabilit domiciliul copiilor minori ***** și *****u, ambii născuți la *****, cu mama *****, instanța de judecată concluzionează că domiciliul copilului minori ***** și *****u *****, urmează a fi stabilit cu mama acestuia, reieșind și din vârsta fragedă pe care o are copiii, de 3 ani, și care necesită îngrijiri speciale, or acestea doar mama le posedă la moment.

Cât privește pretenția reclamantei referitor la încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori ***** și *****u ***** în cuantum de 1/3 din salariu și alte venituri lunare ale pîrîtului ***** *****, și de faptul că acesta în cadrul cercetării judecătorești a declarat că este decacord cu acțiunea, explicând instanței că este de acord să achite pensia alimentară pentru întreținerea copiilor minori și că mai este de acord să achite și alte cheltuieli suplimentare care vor surveni pe parcurs, iar la moment merge și vizitează copiii, mereu le cumpără produse alimentare și alte lucruri necesare pentru trai (f.d.33), instanța urmează a admite și acest capăt de pretenție.

Mai mult, potrivit art. 212 CPC, recunoașterea acțiunii de către pîrît, condițiile tranzacției se consemnează în procesul-verbal al ședinței de judecată şi se semnează de reclamant, pîrît sau de ambele părți.

În temeiul art.58 Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Drepturile și obligațiile părinților, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obținerii capacității depline de exercițiu de către copil.

Potrivit dispozițiilor art.74 din Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare.

Instanța de judecată menționează că, obligația părinților de a-și întreține copiii minori este o obligație fundamentală, consfințită în art. 48 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova care expres prevede că, părinții au îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.

În proces, s-a mai constatat că între părțile la proces există un acord referitor la întreținerea copiilor minor, fapt ce determină ca instanța de judecată să stabilească cuantumul pensiei pentru întreținerea copilului minor, reieșind și din poziția părților la proces, pîrîtul căzând de acord cu cuantumul pensiei de întreținere.

Este de menționat că părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori. Această obligație ocupă, prin finalitatea sa, un loc central în cadrul raporturilor patrimoniale dintre părinți și copii, întrucât ea a fost instituită în special pentru a asigura bune condiții materiale de creștere și de educare a minorilor. Obligația de întreținere a copiilor minori de către părinți este o obligație primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreținere. Dacă întreținerea nu se plătește în mod benevol și nici nu există un contract privind plata întreținerii pentru copii, pensia de întreținere se încasează în baza unei hotărâri judecătorești. În temeiul acesteia, debitorii obligației de întreținere vor fi obligați să ofere copiilor întreținerea necesară.

Totodată, la soluționarea litigiilor cu privire la încasarea pensiei de întreținere a minorului, instanțele de judecată urmează a ține cont de principiul interesului superior al copilului, consacrat la art.9 din Convenția cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor ambilor părinți care nu se află în relație de căsătorie, precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Potrivit art.76 Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75.

Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Instanța de judecată, potrivit informației anexate și analizate, constată că la stabilirea acestui cuantum, nu se poate ține cont doar de calculele estimative ale Biroului Național de Statistică, pentru că potrivit art.2 din Legea cu privire la minimul de existență nr. 152 din 05.07.2012 prevede că, minim de existentă este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale și a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății și pentru susținerea viabilității omului.

Potrivit art. 3 al aceleiași legi, mărimea minimului de existență include: mărimea valorică a coșului alimentar; cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale și pentru achitarea serviciilor prestate populației si mărimea primelor și a contribuțiilor obligatorii. Mărimea minimului de existență pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.

Instanța, notează că pensia de întreținere nu poate fi limitată doar la satisfacerea *necesităților minime* ale copilului minor, or în toate cazurile este important de a asigura copilului condiții materiale necesare pentru o dezvoltare fizică și socială.

În cadrul ședinței de judecată instanța potrivit informației anexare și date aprecierii, a constat, că pârâtul ***** ***** este angajat în câmpul muncii în cadrul SC ”INAMSTRO”, cu un salariu lunar de 7000 lei (f.d.28-31).

Or, potrivit art.75 alin.(1) Codul familiei, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii și 1/2 – pentru 3 și mai mulți copii.

Din aceste considerente, dat fiind faptul că pârâtul are un venit lunar instabil, având în vedere că obligația de întreținere a copilului este a ambilor părinți, iar pîrîtul recunoaște acțiunea și la acest capăt de pretenție, instanța consideră oportun de a încasa din contul lui ***** ***** în beneficiul lui *****, pensia pentru întreținerea copiilor minori ***** ***** și ***** *****, în mărime de 1/3 din salariu și toate veniturile lunare, dar nu mai puțin de 2 731,20 lei lunar, pentru fiecare copil, începând cu data de 26.03.2025 data depunerii acțiunii și până la atingerea majoratului de către ***** ***** și ***** *****.

Or, potrivit informației eliberată de Biroul Național de Statistică a Moldovei minimul de existență pentru asemenea vârstă (1-6 ani) constituie suma de 2731, 20 lei (f.d.16), sumă rezonabilă pentru a acoperi proporțional cheltuielile de întreținere a copilului minor.

Prin urmare, în vederea protejării intereselor copiilor minori, și în temeiul art. 75 alin. (1) din Codul Familiei, instanța consideră că suma solicitată de către reclamantă de 1/3 din salariu și alte venituri, dar nu mai puțin de 2731,20 lei, cît este stabilit de către Biroul Național de Statistică a RM, este una reală și întemeiată, astfel consideră instanța oportun de admitere a acțiunii, cu încasarea unei pensii de întreținere în mărime 1/3 din salariul și/sau din alte venituri ale lui ***** *****, dar nu mai puțin de 2731,20 lei, pentru copiii minor ***** ***** și *****u, ambii născuți la *****, de la data depunerii cererii 26.03.2025 și până la atingerea majoratului copilului minor.

Instanța de judecată mai reține, că minimul de existență nu prevede cheltuielile necesare pentru dezvoltarea copilului: procurarea cărților, frecventarea anumitor secții sportive sau de creație, etc. activități necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate a copilului.

La fel instanța de judecată i-a în considerație faptul, că ambii părinţi, reieșind din legislația în vigoare, au şi poartă o răspundere comună pentru creșterea şi dezvoltarea copilului minor.

Instanța consideră, că nu pot fi luate în considerare, în cazul dedus judecății, acel minim de existență stabilit de Biroul Național de Statistică, or, minimul de existență reprezintă volumul minim de produse și servicii, necesare pentru satisfacerea cerințelor primordiale, asigurarea menținerii sănătății și susținerea vitalității omului.

Mărimea minimului de existență se calculează prin însumarea mărimii valorice a coșului alimentar, a cheltuielilor pentru procurarea mărfurilor industriale și pentru achitarea serviciilor prestate, precum și a mărimilor primelor și contribuțiilor obligatorii.

Coșul alimentar include seturi minime de produse alimentare determinate în baza normelor fiziologice minime (în energie și substanțe nutritive) ale diferitor grupuri socio-demografice, aprobate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, conform recomandărilor Organizației Mondiale a Sănătății.

Este de menționat, că un copil are nevoie de mai multe surse, decât sumele minime de existență, pentru o creștere sănătoasă și armonioasă.

Cu atât mai mult, că Biroul Național de Statistică face constatările sale pentru perioada de timp anterioară, iar pensia de întreținere instanța o stabilește pentru viitor, și urmează a lua în considerare, că nivelul prețurilor de consum sunt în creștere permanentă, și substanțială, la servicii și bunuri.

Conform art. 98 alin. (2) Codul familiei al RM, pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanța judecătorească.

Având în vedere că conform art. 240 alin. (1), (3) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii, instanța judecătorească va adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Sintetizând circumstanțele reliefate, suprapuse la textele de lege enunțate, examinând materialele cauzei, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite cererea reclamantei ***** către ***** *****, intervenient accesoriu, Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău, privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei alimentare.

Astfel, prin prisma art. 6 CEDO, Curtea a statuat că, textul art. 6 al Convenției obligă instanțele să-și argumenteze deciziile luate. Iar această obligație nu poate fi înțeleasă în sensul că ele trebuie să răspundă în mod detaliat la fiecare argument al părților procesului.

Obligația de motivare a deciziilor variază în funcție de natura acestora. Or, instanță nu este obligată să dea un răspuns detaliat la fiecare argument înaintat de justițiabil.

Totuși, dacă o observație era esențială pentru soluționarea cauzei (în situația în care ar fi fost acceptată de către tribunal) și a fost prezentată de părți întru susținerea poziției lor, atunci tribunalul trebuia să o trateze în mod distinct în hotărârea judecătorească" (Hiro Bălani vs Spania nr. 1021/2001 din 28.03.2003).

Amintindu-se și prevederile Recomandării nr. R (84) privind principiile de procedură civilă proprii pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 februarie 1984, hotărârea poate fi întocmită liber, dar trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în litigiu și să răspundă într-un mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de părți.

Cu referire la solicitarea reclamantei privind încasarea cheltuielilor de judecată instanța reține că în conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) Cod Procedură Civilă al RM, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Potrivit art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte și cheltuielile de asistență juridică.

În conformitate cu art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut cîștig de cauză toate cheltuielile de judecată.

Astfel, reclamanta la depunerea cererii a achitat taxa de stat la depunerea acțiunii pentru desfacerea căsătoriei în sumă de 500 lei, 250 lei pentru stabilirea domiciliul copiilor minori și taxa de timbru în sumă de 200 lei, iar în total suma de 950 (nouă sute cinzeci) lei.

Urmează de asemenea a se încasa în mod solidar de la ***** ***** și *****, taxa de stat pentru eliberarea certificatului de divorț în cuantum de 500%, adică suma de 250 lei, anume câte 125 lei de la fiecare.

Conform prevederilor art. 96 alin.(1) și (11) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Concluzionând ele expuse, în conformitate cu prevederile art. 46,58,74-76 din Codul familiei, art. art. 85, 94, 238-241 CPC al RM, instanța de judecată,

hotărăște:

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** în contradictoriu cu ***** *****, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția Dreptului Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău, privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, și încasarea pensiei alimentare, și a cheltuielilor judiciare.

Se desface căsătoria încheiată între *****, a.n. *****, IDNP ***** și ***** ***** a.n. *****, IDNP *****, înregistrată la data de 12.10.2021, și trecută în Registrul Actelor de Stare Civilă cu nr. 692, de către Serviciul stare civilă Ciocana, mun. Chișinău.

Se stabilește domiciliului copiilor minori ***** ***** a.n. *****, IDNP ***** și ***** ***** a.n. *****, IDNP *****, cu mama *****.

Se încasează din contul lui ***** ***** în beneficiul lui *****, pensia pentru întreținerea copiilor minori ***** ***** și ***** *****, în mărime de 1/3 din salariu și toate veniturile lunare, dar nu mai puțin de 2 731,20 lei lunar, pentru fiecare copil, începând cu data de 26.03.2025 data depunerii acțiunii și până la atingerea majoratului de către ***** ***** și ***** *****.

Se încasează din contul lui ***** ***** în beneficiul lui *****, cheltuielile judiciare formate din taxa de stat la depunerea acțiunii pentru desfacerea căsătoriei în sumă de 500 lei, 250 lei pentru stabilirea domiciliul copiilor minori și taxa de timbru în sumă de 200 lei, iar în total suma de 950 (cinci mii nouă sute) lei.

Se încasează în mod solidar de la ***** ***** și *****, taxa de stat pentru eliberarea certificatului de divorț în cuantum de 500%, adică suma de 250 lei, anume câte 125 lei de la fiecare.

Se explică dreptul părților și participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de în apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președinte ședinței,
judecătorul Țurcanu Radu